

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-21P/198/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522209952
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7522209952.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivanou Gajdošovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, toho času Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, a otca neuvedeného, a A. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, toho času E. F. C. G. H. I. - J., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, a otca A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. I. XX, K. L. D., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje u mal. A. B., nar. XX.X.XXXX a u mal. A. D., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Košice – Uralská, Uralská 1, Košice.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. A. a mal. A. sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení na každé dieťa vždy do 20. toho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Košice – Uralská, Uralská 1, Košice počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení vždy do 20. toho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny I. – J., J. X, I. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice – okolie č.k. 21P/19/2022-13 zo dňa 14.12.2022 o dočasnom zverení mal. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice – J..

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 07.12.2022 podnet na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) aby súd neodkladne zveril maloleté deti do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. - J., a zároveň, aby po vykonanom dokazovaní nariadil u maloletých detí ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská.

2. Svoj podnet odôvodnili tým, že doterajšie opatrenia nevedli k dostatočnej náprave a úprave rodinných pomerov a výchovné opatrenie uložené podľa § 37 odsek 3. Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nespĺnilo svoj účel. Z družobného pomeru matky D. B., nar. XX.XX.XXXX a otca A. D., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú dve maloleté deti: A. D., nar. XX.X.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k maloletému A. doposiaľ nebolo určené. Matka,

D. B. pochádza z obce C., t.č. žije so svojím druhom K. B.. Dňa XX.XX.XXXX sa jej narodil syn K. B.. Býva v chatrčí so základným vybavením. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Od umiestnenia maloletej matka sporadicky telefonicky kontaktovala maloletú prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov obce C.. Počas posledného šetrenia dňa 13.10.2022 p. B. uviedla, že maloletú A. v centre nekontaktuje, nakoľko nemá mobil. Doposiaľ nebola ani na osobnej návšteve. Dňa 21.11.2022 sa konala v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská prípadová konferencia bez účasti oboch rodičov. Centrum uviedlo, že od umiestnenia sa rodičia ani nikto z príbuzných o maloletú nezaujímali. Otec maloletej A. D. žije v K. L. D. v rodinnom dome so svojou sestrou a jej deťmi a bratom. Z posledného šetrenia dňa 28.11.2022 bolo zistené, že pán D. obýva jednu izbu spolu so svojím bratom. Zariadenie izby je len to najzákladnejšie, hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. V izbe nebola žiadna piecka, nekúriilo sa, bolo na pocit chladno. Pán D. si doposiaľ nevybavil občiansky preukaz. Vzhľadom na to sa nemôže ísť zaevidovať na úrad práce ani si vybaviť žiadne dávky. Toho času nepracuje, je bez príjmu. Na otázku či kontaktuje maloleté deti v centre odpovedal, že nie, lebo nemá telefón. Na prípadovú konferenciu sa nedostavil, lebo nemal peniaze na cestu.

Zo správy z Centra pre deti a rodiny Košice - Uralská vyplýva, že maloletá A. a A. boli umiestnení priamo do profesionálnej náhradnej rodiny dňa 03.12.2021 vo veľmi zanedbanom stave. Maloletá A. je v profesionálnej náhradnej rodine plne adaptovaná, je zvyknutá na pravidelný denný režim, ktorý zahŕňa spánok, hygienu, hru, pobyt v interiéri aj exteriéri. V školskom roku 2022/2023 nastúpila do Materskej školy v Košiciach. V kolektíve detí je začlenená, má svojich kamarátov, v rámci sebaobslužných činností je samostatná. Hrubá a jemná motorika a rečová oblasť je toho času vo vývine. Profesionálna náhradná matka aktuálne u A. udáva vzdorovité správanie. Rada sa hrá s kockami, v detskej kuchynke, teší sa pobytu vonku. Zdravotný stav maloletej A. je stabilizovaný, užíva vitamíny z dôvodu absencie minerálov v tele. Maloletý A. je vzhľadom na vek v rámci samoobslužných činností a hygienických návykov nesamostatný, plne plienkovaný. Dožaduje sa neustáleho prísunu vody, prípadne jedla. Je u neho pozorovateľná emocionálna deprivácia, ktorá sa prejavuje prostredníctvom nedosýtenosti - prejedá sa. Jemná motorika a rečová oblasť je toho času vo vývine. V interakcii s rovesníkmi sa nezapája do spoločných hier, preferuje samostatnú hru s autičkami, kockami. Rád trávi čas na detskom ihrisku. Zdravotný stav je toho času stabilizovaný. Je dispenzarizovaný v kardiologickej a neurologickej ambulancii, ale nie je nastavený na liečbu, Je nadmerne zahlienený, z tohto dôvodu by v 1/2023 mal absolvovať vyšetrenie v alergologickej ambulancii. Užíva vitamíny, z dôvodu oslabenej imunity. Odo dňa umiestnenia detí sa neuskutočnilo žiadne osobné stretnutie mal. detí s rodičmi alebo inými blízkymi príbuznými.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením listinnými dôkazmi v spise, správou Centra pre deti a rodiny Košice- Uralská, správou kolízneho opatrovníka, pripojenými spismi, ako aj výsluchom účastníkov konania a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

4. Okresný súd Košice- okolie uznesením č.k. 21P/198/2022, zo dňa 13.12.2022, začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí.

5. Okresný súd Košice- okolie uznesením č.k. 21P/198/2022, zo dňa 14.12.2022, právoplatným dňa 12.01.2023 neodkladným opatrením zveril maloleté deti do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice- Uralská.

6. Rozsudkom Okresného súdu Košice- okolie č.k. 18P/170/2022 bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX vyhlásený za osvojitelného.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 15.03.2023 súd zistil, že dňa 14.03.2023 vykonal úrad šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti matky. Má nového partnera, ale nežije s ním v spoločnej domácnosti. Matka deťom nezabezpečila vlastné bývanie, ani základné potreby, zdržiavala sa u svojej starej matky p. M. B., ktorá jej vedela poskytnúť ubytovanie len na pár dní a noci, pretože má zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti svoje vnúčatá. Dňa 15.03.2023 sa úrad skontaktoval s M. K. L. D., ktorí uviedli, že bytové pomery u otca detí sa nezmenili, naďalej žije so svojou sestrou a rodinou a bratom v spoločnej domácnosti. Je užívateľom návykových látok, pracuje príležitostne. Rodičia si svoje bytové a sociálne pomery neupravili, nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do domáceho prostredia, maloleté deti v centre nekontaktujú a nikto z príbuzných neprejavil záujem o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené trvajú na podanom podnete.

8. Zo správy Centra pre deti a rodiny Košice- Uralská, zo dňa 13.03.2023 súd zistil, že mal. A. D., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX boli umiestnení do CDR dňa 03.12.2021 na základe Uznesenia Okresného súdu Košice – okolie, Sp. Zn.: 9P/252/2021- zo dňa 02.12.2021, vykonateľného dňa 02.12.2021 v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, priamo do starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča. Dôvodom pre umiestnenie mal. detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu bolo, že rodičia mal. detí si neplnili svoje rodičovské povinnosti a bol vážne ohrozený ich zdravý a všestranný vývin. Zdravotný stav maloletej A. po príchode bol zanedbaný. Bolo potrebné nastaviť liečbu na postupné zbavenie sa parazitov. Vo vlasovej časti mala veľké množstvo vší a hníd s početnými chrastami. Nemala v tele žiadne vitamíny a absentovalo železo. Bola slabá a nevládala chodiť. Po tele mala rôzne jazvy a modriny. Toho času je stav maloletej stabilizovaný. Má absolvované všetky povinné očkovania. V kolektíve detí je plne začlenená má svojich kamarátov. Do škôlky sa vždy teší. Maloletý A. mal pri vstupnej prehliadke podobne zanedbaný zdravotný stav, vo vlasovej časti mal veľké množstvo vší a hníd, hnačkovoal a zvracal. Pre nedostatok vitamínov bol slabý, nevládal štvornožkovať. Bol zaplakaný a nespokojný hlavne kvôli prerezávaniu zubov. Na podbrušku mal veľmi veľké jazvy, pravdepodobne z plienok.

Záujem zo strany biologickej rodiny veľmi sporadicky, prostredníctvom telefonického spojenia. Odo dňa umiestnenia mal. detí v profesionálnej náhradnej rodine sa neuskutočnilo žiadne osobné stretnutie mal. detí s rodičmi alebo inými blízkymi príbuznými. Matka sa informovala o mal. deťoch a ich zdravotnom stave, požiadala o zaslanie fotografií detí. Tie boli zaslané prostredníctvom e-mailu. O osobné stretnutie záujem matka nemala. Ďalší telefonický rozhovor prostredníctvom M. C. sa uskutočnil dňa 28.03.2022. Dňa 23.05.2022 sa v obci C. uskutočnila prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnili obaja rodičia. Biologický otec prejavil záujem o stretávanie sa s mal. deťmi, do t.č. tak neurobil. Dňa 23.11.2022 boli splnené podmienky osvojiteľnosti a CDR o tejto skutočnosti písomne informoval príslušný a určený úrad.

9. Na pojednávaní dňa 13.06.2023 z výpovede kolízneho opatrovníka súd zistil, trvá na podanom podnete na strane detí ako aj v biologickej rodine trvajú podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti pre obe mal. deti. Deti sa v zariadení majú dobre. Po ich umiestnení došlo ku stabilizovaniu ich zdravotného stavu. V súčasnosti u nich naďalej pretrvávajú poruchy spánku a takisto obe deti zaostávajú v psychomotorickom vývoji, čo súvisí s ich nedostatočnou starostlivosťou v ich rannom vývoji, ale od umiestnenia v profesionálnej náhradnej rodine napredujú. Podmienky na strane biologickej rodiny, na základe šetrenia v domácnosti oboch rodičov bolo zistené, že otec naďalej prebýva v K. L. D. v domácnosti svojej sestry. Uňho nedošlo k žiadnej zmene bytových podmienok ani k jeho zlepšeniu – tieto bytové podmienky sú veľmi zlé. Takisto je otec naďalej pravidelným užívateľom návykových látok, čo bolo potvrdené aj miestnym zisťovaním Úradom práce. Matka sama uviedla, že je užívateľkou návykových látok a z toho dôvodu ju jej matka vyhodila zo spoločnej domácnosti. Následne v nedávnej dobe oznámila, že sa znova do domácnosti starej matky vrátila, ale tieto bytové podmienky nie sú stabilné a nie sú ani vyhovujúce na to, aby umožňovali návrat mal. detí do prirodzeného prostredia. Rodičia svoje deti žiadnym spôsobom nekontaktujú a z toho dôvodu u oboch detí aj prebieha konanie o osvojiteľnosti. Úradu práce nie sú známi žiadni rodinní príslušníci, u ktorých by prichádzalo do úvahy zverenie mal. detí do NOS. Mal. deti už boli nahlásené do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, ale zatiaľ sa nevyskytli ani žiadni záujemcovia o pestúnsku starostlivosť a teda v súčasnosti deti nie je možné umiestniť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o

nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že by možnosti, schopnosti a majetkové pomery u rodičov maloletých detí odôvodňovali určiť výživné vo väčšom rozsahu ako vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, ktorým je povinný prispievať každý rodič bez ohľadu na možnosti, schopnosti a majetkové pomery, súd zaviazal otca a matku maloletých detí k plateniu výživného, a to na účet zariadenia, v ktorom budú umiestnené, v zákonom stanovenej vyššie uvedenej minimálnej sume, mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

18. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky uvedené vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach a vzhľadom k tomu, že rodičia maloletých detí nezvládajú výchovu, pričom návrat maloletých detí do domácnosti môže viesť k ohrozeniu života a zdravia maloletých detí. Je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli umiestnené v zariadení vykonávajúcej ústavnú starostlivosť, kde im bude poskytnutá a zabezpečená celková starostlivosť, pre ich ďalší priaznivý fyzický a psychický vývin. Súd nariadil ústavnú starostlivosť na zabezpečenie tohto účelu, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Keďže maloleté deti A. D. a A. B. budú umiestnené do Centra pre deti a rodiny Košice- Uralská, budú rodičia maloletých detí povinní určené výživné platiť na účet tohto zariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd aj bez návrhu (§ 376 CMP).